

पुणे विद्यापीठ

इंग्लिश मराठी अनुवाद पदविका अभ्यासक्रम

पात्रता : बारावी अथवा समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण

वयोमर्यादा : वयोमर्यादा नाही.

कालावधी : एक वर्ष (पन्नास घडयाळी तास)

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे

१. अनुवादाचे स्वरूप समजणे.
२. अनुवादाचे महत्व लक्षात येणे.
३. अनुवादाची विविध क्षेत्रातील गरज लक्षात येणे.
४. अनुवादाचे विविध प्रकारांची ओळख होणे.
५. अनुवादासाठी पायाभूत कौशल्ये विकसित होणे.

अभ्यासक्रमाचे घटक :-

१ अनुवादाचे स्वरूप व इतिहास -

अनुवादाचे स्वरूप, इतिहास व महत्व
अनुवादाची सद्दःस्थितीतील आवश्यकता

२ अनुवादाचे प्रकार:-

भाषांतर, अनुवाद व रूपांतर, स्वै रूपांतर इ. प्रकारचे स्वरूप

३ अनुवादकास आवश्यक पूर्व तयारी:-

भाषिक क्षमता, सामाजिक - सांस्कृतिक इ. पार्श्वभूमीचे ज्ञान, भाषेच्या क्षेत्रीय वापराचे ज्ञान

४ इंग्रजी - मराठी भाषिक व्यवस्थांचे ज्ञान :-

इंग्रजी - मराठी भाषेतील वाक्यरचना, शब्दक्रम, लिंग, वचन, विभक्तीचे भिन्न उपयोजन, वाक्प्रचार आणि पारिभाषिक संज्ञा. विविध कोशांचे व तत्सम संदर्भसाधनांचे सहाय्य (शब्दकोश, पर्यायकोश, वाक्प्रचार कोश इ.)

५ अनुवादाचा प्रत्यक्ष सराव :-

मूल्यमापन- वर्षाच्याअखेरीस १०० गुणांची परीक्षा घेतली जावी, त्यात ४० गुणांसाठी प्रत्यक्ष अनुवादाचे दोन प्रश्न असावेत. त्यासाठी चार उतारे देण्यात यावेत. प्रत्येक घटकावर १० गुणांचा एक प्रश्न १०० शब्दापर्यंत आणि ५ गुणांसाठी एक टिप ५० शब्दांपर्यंत विचारण्यात यावी. प्रश्नांना पर्याय असावेत.

संदर्भ ग्रंथ

१. भाषांतर मीमांसा - संपादक. डॉ कल्याण काळे, डॉ अंजली सोमण, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे.
२. भाषांतर - शास्त्र की कला, प्रा. म.वि.फाटक, अंजनी ठकार, वरदा बुक्स, पुणे.
३. भाषांतर विद्या - स्वरूप आणि समस्या , संपादक, डॉ. रमेश वरखेडे, य.च.मु.वि. प्रकाशन
४. अनुवाद - एक उज्ज्वल करिअर, संदीप नूलकर, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे.
५. Translation Studies - Susan Bassnet Meguire
६. भाषांतर चिकित्सा - डॉ. मधुकर जोशी, स्नेहर्वधन प्रकाशन, पुणे

पुणे विद्यापीठ

इंग्लिश मराठी अनुवाद पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रम

पात्रता : कोणत्याही शाखेचा पदवीधर

वयोमर्यादा : वयोमर्यादा नाही.

कालावधी : एक वर्ष (पन्नास घडयाळी तास)

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे

अनुवादाच्या विविध क्षेत्रांची माहिती करून घेणे.

अनुवादाची प्रगत कौशल्ये आत्मसात करून घेणे.

विविध क्षेत्रीय अनुवादाचा सराव करणे.

अभ्यासक्रमाचे घटक

१. अनुवाद करताना लक्षात घ्यावयाच्या गोष्टी :- अनुवादाचे उद्देश लक्ष्य वाचक / श्रोता, क्षेत्रीय भाषिक परंपरा, विविध भाषा शैली
२. प्रसारमाध्यमांसाठीचा अनुवाद/ माध्यमनिहाय विचार, वृत्तपत्रे, माहितीजाल E-media (Internet) दृकश्राव्य माध्यमे, औपचारिक व अनौपचारिक शैली.
३. वैज्ञानिक क्षेत्रातील अनुवाद- सैध्दांतिक विवेचन व तांत्रिक मजकुराचे भाषांतर, विविध ज्ञान शाखामधील परिभाषा.
४. प्रशासकीय व राजकीय क्षेत्रातील अनुवाद - विविध उद्देश- जनसंपर्क व प्रशासन
५. वाङ्मयीन अनुवाद - ललित व ललितेतर अनुवादातील भेद - शैलीचा विचार, मूळ साहित्य कृती, साहित्यिकाची शैली इ. विचारांची आवश्यकता.
६. विधी क्षेत्रातील अनुवाद - विविध स्तर कायद्यांचे अनुवाद, न्यायालयीन कामकाज व निर्णयांचे अनुवाद, कायद्याची परिभाषा व संकेतांचा प्रभाव
७. दुरभाष्याची जबाबदारी - कार्याचे स्वरूप, राजनैतिक, सांस्कृतिक, औद्योगिक इ. अनुवाद करताना घ्यावयाची खबरदारी

मूल्यमापन- वर्षाच्याअखेरीस २०० गुणांची परीक्षा होईल व त्यापैकी १०० गुण अनुवादाच्या प्रकल्पास असतील. प्रकल्पासाठी उपरोक्त क्षेत्राशी निगडित २५ ते ३० पृष्ठांच्या संहितेचा अनुवाद करावा.

१०० गुणांच्या परीक्षेसाठी अभ्यासक्रमातील ५ घटकांवर २० गुणांचे ५ प्रश्न काढण्यात यावेत.

संदर्भ ग्रंथ

१. भाषांतर मीमांसा - संपादक. डॉ कल्याण काळे, डॉ अंजली सोमण, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे.
२. भाषांतर - शास्त्र की कला, प्रा. म.वि.फाटक, अंजनी ठकार, वरदा बुक्स, पुणे.
३. भाषांतर विद्या - स्वरूप आणि समस्या , संपादक, डॉ. रमेश वरखेडे, य.च.मु.वि. प्रकाशन
४. अनुवाद - एक उज्ज्वल करिअर, संदीप नूलकर, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे.
५. Translation Studies - Susan Bassnet Meguire
६. भाषांतर चिकित्सा - डॉ. मधुकर जोशी, स्नेहर्वधन प्रकाशन, पुणे